

SMAR v akciji Piz Badile

Plezalni teden Slovenske mladinske alpinistične reprezentance

Besedilo: Nejc Pozvek

Primrznjen na viseče sidrišče opazujem Luko,¹ ki okorno poplesuje po gladki plošči in malo kasneje preklinja nad zataktnjeno vrvjo za lusko. To je torej šola, po katero smo prišli v granitne stene gorovja Bregaglia. Prezebajoč se v ledenem vetru smilim samemu sebi, zaviti v puhovko in goreteks, nakar se me Luka usmili in mi prepusti vodstvo. Ves tresoč brezkompromisno zarinem v platasto *osmico* in se, zahvaljujoč tako imenovani "džihad taktiki", do konca raztežaja že malce ogrejem.

Muhasto vreme sredi julija nam je bivanje v Italiji in Švici že pred odhodom od doma okrnilo na zgolj pet do šest dni. Hladna fronta je pobelila slavne vršace nad Val di Mellom in tako je bil tudi sončni ponedeljek v stenah nad to balvansko Meko precej svež. Mrzla deroča voda nas je spremljala že na zgodnjem jutranjem dostopu pod vzhodno steno Monte Qualida – vsa četica si je dodobra umila noge. Čudna skica in jutranje hitenje sta naju z Luko pognala na idilične, a vetrovne travnate planjave, kjer sva še pred vstopom v smer za kondicijo naredila kakšnih 300 višinskih metrov odveč. Je bil pa sončni vzhod zato toliko lepše doživetje, čeprav je severnik vztrajno odganjal njegovo toploto.

Qualido je sicer najbolj slaven *big wall*² v Val di Mellu, a preko njega, vsaj mi, nismo zasledili lažjih smeri. Za proste vzpone se je potrebno potruditi krepko nad osmo stopnjo, z malo tehnike pa gre praviloma dosti lažje. Včasih presenetijo tudi visoke obvezne ocene. Dan po močnem deževju se preko marsikatero stene še močno cedi in to je izkusila tudi trojna naveza v postavi Mark, Ante in Nejc,³ ki so bili ta dan primorani obrniti malo pod vrhom.

Zvezdna vrata

Z Luko sva izbrala smer Stargate, katere linija se 700 metrov precej direktno vzpenja prav na vrh gore. Spodnji del nama je stekel gladko, nato pa sva po zaslugi precej "italijanske" skice in opisa dve uri zmrzovala pod velikansko strehasto zaporo in v krušljivih prečkih iskala prehod. Zastrušujoča 7b se je izkazala v svoji previsnosti in lepoti ter ni zahtevala prevelikega navora. Nato pa je v poznem popoldnevu sledilo po vrsti najprej v uvodu opisano prezebanje, nato pa nora dirka čez drugo polovico smeri, ki jo je spodbujala moja motivacija po prosto preplezani smeri. Zahvaljujoč Lukovemu nesebičnemu sodelovanju sva na robu stene po enajstih urah plezanja uzrla čudovit sončni zahod, čakalo pa naju je še okoli 15 spustov, kjer sva družno prosila višje sile, da bi se luske skrile. Šlo je dobro in čelni svetilki sva prižgala šele na stiku s tlemi. Nočni sestop je ponudil nekaj kovanja v mrzlih studencih, lomljenja po travnatih strmih in prevračanja

¹ Luka Stražar.

² Velika stena.

³ Marko Prezelj, Tadej Krišelj, Nejc Marčič.

Luka Stražar v izstopnih kaminih Cassinove smeri
Foto: Nejc Pozvek

po metrskih koprivah, fantom pa sva bila posebej hvaležna za polnočni obrok slastnih sendvičev.

Alpska velikanka z zgodovino

Naslednji dan smo, glede na izkušnje in doživetja prvega, namenili selitvi v Švico. Ležerno smo spakirali prtljago in se popoldne izkrcali na izhodišču za kočo Sasc Fūra. Zajetno obloženi smo se povzpeli do čudovite jase, kjer ženski kolektiv upravlja prijazno gorsko postojanko. Ta je izhodišče za severna ostenja znamenitega Piz Badila, katerega mogočnost smo želeli izkusiti. Slavni vrh predstavlja mejnik med Italijo, s strani katere je lažje dostopen, in Švico, kamor padata sloviti severovzhodna in severozahodna stena. Predvsem prva ima velik pomen v zgodovini alpinizma, ločuje pa ju lažji Severni raz, ki ga je prvi v solo vzponu že davnega leta 1892 zmogel švicarski vodnik Klucker. Le nekaj desetletij prej, leta 1867, je Piz Badile po Južnem razu preplezal Američan Coolidge s francoskima vodnikoma, Britanci pa so še leto poprej splezali na njegovega

Mogočna stena Piz Cengala - pogled iz SV stene Piz Badila Foto: Nejc Pozvek

"sivega dvojčka", Piz Cengalo. Bolje nam je verjetno poznana Cassinova epopeja iz poletja 1937. Z Rattijem in Espositom so dohiteli navezo Molteni-Valsecchi iz Coma in nato skupaj v treh dneh dokončali smer na vrhu. Za oba alpinista iz Coma je bila tura žal usodna. Stena je bila tudi zaradi tega uvrščena med šest alpskih "velikank", ob bok zadnjim trem problemom, Veliki Cini in severni steni Malega Druja.

Cassinova smer

Zgodovina gore in njena precejšnja izpostavljenost vremenskim nevšečnostim te ob pripravi na turo ne pustijo povsem ravnodušnega. Z izbiro ustrezno zahtevnih ciljev smo imeli malce težav, a smo se uskladili in odšli spat z velikopoteznimi načrti. Dan smo dočakali že pod steno in za naju z Luko se je kmalu začela prava dirka, saj sva izbrala najbolj slavno smer v steni – ta dan je gostila precej navez, saj je

bila vremenska napoved brezhibna. Pohitela sva čez vstopne raztežaje Cassina⁴ in se na tretjini smeri že sproščeno nastavljala soncu ter uživala v odlični skali. Jutranja nervoza je počasi izzvenela, šlo nama je gladko in po približno štirih urah sva odložila stvari na razu ter po njem pohitela do vrha. Pričakali so naju čudoviti razgledi, malce sva počila, nato pa začela s sestopom. V glavi so rasle in usihale velikopotezne ideje o povezavi dveh smeri v enem dnevu. A sestop po Severnem razu se je izkazal za precej napornejšega od pričakovanj. Za vse spuste sva porabila prav toliko časa kot za vzpon. Ob povratku na izhodišče sva nemo zrla v senčne plati in opazovala naveze, ki so bile še pri delu, preostalo popoldne in večer pa preživela ob počitku in pričakovanju prijateljev, ki so se ta dan namenili v smer Another Day in Paradise. Slednja je modernejšega

⁴ Cassinova smer.

datuma, dobro opremljena in bo navdušila predvsem plezalce neskončnih plošč, ki obvladajo sedmo stopnjo.

Za konec še neobljudena soseda

Drugi dan smo posvetili severozahodni steni in v njej večina preplezali smer Per Elize. Ponaša se s precej športnim značajem, povprečnim naklonom stene okoli 70 stopinj ali še manj in nemalo precenjenimi 6a-ji. Je pa stena malce izziva ponudila z dostopnim ledenikom, ki sva se ga z Luko lotila previdno in po pravilih. Prehoden je bojda le v zgodnjem poletju. Tekoče plezanje je rahlo motil le helikopter, ki je z raza nad nama pobiral nočne romantike – očitno niso načrtovali noči na prostem. Sicer pa stena ni tako slavna in obljudena kot njena soseda. Več smeri ima športen značaj, nekaj je tudi resnejših. Sonce jo obsije popoldan, če se seveda vreme ne odloči drugače. A tokrat napovedanih

in grozečih neviht ni bilo od nikoder in tako smo vse popoldne celili moralo z debatami pod žgočimi žarki na ploščadi pred kočjo. Skoraj smo že pobegnili v dolino, a so nas oskrbnice prepričale v nasprotno. Tako smo slovo jemali v zgodnjem jutru naslednjega dne, si med potjo domov ogledali še mondeni St. Moritz in sosednje nič kaj manj bleščeče kraje ter končno dočkali poslabšanje vremena v zglednem plezališču na prelazu Bernina.

Ob vsem doživetem se po končani akciji celotna ekipa v postavi treh Lukov, dveh Nejcev, Anteja in mentorja Marka⁵ iskreno zahvaljuje podpori Planinske zveze Slovenije. Več o našem delovanju, tudi opisani akciji, lahko, podprto s številnimi kvalitetnimi fotografijami, najdete na spletu. ●

⁵ Luka Lindič, Luka Kranjc, Luka Stražar, Nejc Marčič, Nejc Pozvek, Tadej Krišelj, Marko Prezelj.

Slovenski reprezentanti na tekmah svetovnega pokala

Člani slovenske reprezentance v lednem plezanju nimajo ne trenerja ne selektorja, izbrani pa so bili na podlagi rezultatov slovenskega pokala v lednem plezanju pred dvema letoma. Tjaša Kosič, ŠPO PD Jesenice, Janez Svolfšak, AO PD Kranj, Jernej in Matevž Vukotič, ŠPO/AO PD Radovljica, Nastja Davidova, AO PD Ljubljana-Matica, in Joži Pavlič, AO PD Celje-Matica, so se letos že pomerili v svetovnem pokalu in na mladinskem svetovnem prvenstvu v tekmovalnem lednem plezanju UIAA.

12. in 13. januarja 2013 je v Saas Grundu v Švici potekalo prvo mladinsko svetovno prvenstvo v težavnostnem in hitrostnem lednem plezanju. Janez Svolfšak je v svoji konkurenci v težavnosti dosegel odlično 3. mesto. Vsekakor je omembe vredno tudi to, da je bil predsednik žirije mednarodni sodnik in načelnik Podkomisije za tekmovalno ledno plezanje Komisije za alpinizem PZS Žiga Šter.

Ravno takrat je v Cheongsongu v Južni Koreji na prvi tekmi svetovnega pokala v tekmovalnem lednem plezanju UIAA 2013 nastopila Tjaša Kosič, med sodniki pa sta bila naša Jasna in Andrej Pečjak; Andrej kot predsednik žirije. V težavnosti je Tjaša priplezala na 29. mesto, v hitrosti pa na 13.

19. januarja so v švicarskem Saas Feeju na 2. tekmi svetovnega pokala v tekmovalnem lednem plezanju UIAA 2013 v težavnosti nastopili Janez Svolfšak,

Nastja Davidova in Joži Pavlič. Janez je bil 20., Nastja 22.

Janez Svolfšak o tekmi v Švici: "Z nastopom in doseženim rezultatom sem zelo zadovoljen, žal pa me je od odlične uvrstitve ločila rdeča črta, v katero sem udaril. S plezanjem polfinalne smeri sem videl, da v polfinalu lahko dosežem soliden rezultat, za finale pa bo treba še trdo trenirati."

Tjaši Kosič je sodelovanje na tekmi v Švici preprečila bolezen, vendar se dekle ni dalo in je čez dober teden odpotovalo v Italijo.

27. januarja je namreč v Rabensteinu potekala tretja tekma SP v lednem plezanju. Na tekmi v težavnosti je Tjaša splezala na 18. mesto, na hitrostni tekmi pa na 15. Janez Svolfšak tokrat v težavnostnem plezanju žal ni prišel v polfinale in je tekmo zaključil s 33. mestom. Funkcijo predsednika sodniške žirije je tudi na tretji tekmi SP opravljal Andrej Pečjak. Naslednji gostiteljici svetovnega pokala bosta Romunija in Rusija.

Marta Krejan

Reprezentanti v Saas Feeju (z leve): Anastasija Davidova (AO PD Ljubljana-Matica), Joži Pavlič (AO PD Celje-Matica) in Janez Svolfšak (AO PD Kranj). Tjaša Kosič zaradi bolezni ni šla v Švico. Foto: Žiga Šter